

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 16

Penktadienis, Balandžio (April) 17, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Ontarijos Darbininkų Federacija Ragina Stoti Kovon prieš Neturtą

TORONTO. — Ontarijos Darbininkų Federacija (Ontario Federation of Labor), kuriai priklauso 400,000 unijistų, atsikreipė į Ontarijos vyriausybę su raginimu stoti kovon prieš neturtą.

Savo pareiškime ragina imtis sekantių priemonių:

Isteigti Ontarijos Housing Autoritetą, kuris imtųsi statybos namų dėl neturtingųjų.

Įvesti visuomeniškai kontroliuojamą sveikatos apsaugos programą.

Dalyvauti federaliniame senatvės pensijų plane.

Nustatyti minimum algas \$1.50 į valandą per visą provinciją.

Pakeisti darbo santykių įstatymą, liečiantį unijų organizavimą, derybas, teisę streikuoti ir pikietuoti ir t. t.

Kas liečia paskutinį punktą, federacija nori tokių pakeitimų, kad unijistams būtų leista streikuoti ir pikietuoti prieš skubą darbą: kad nebūtų leidžiama samdytojams naudoti teismus uždraudimui pikieto; kad būtų privalomas duoklių unijai išrinkimas atskaitant iš algos.

Pareiškimas nurodo, kad industrinis progresas pakėlė gyvenimo standartą, bet tuom pačiu sykiu sudarė dideles problemas daugeliui žmonių. Nors šie sudaro mažumą, bet vyriausybė, sako pareiškimas, turėtų

Jaunąjį Endicottą Portugalija Išvarė

TORONTO. — Norman Endicott, Kanados Taikos Kongreso pirmininko sūnus, advokatas, buvo užsukęs į Portugaliją vykdamas iš demokratinių advokatų suvažiavimo. Budapešte. Policija neleido jam pasisvečiuoti, tuoj išdeportavo.

Su juomi buvo kiti trys advokatai, kurie taipgi buvo išdeportuoti.

Toronte Endicottą pasitiko portugalų kolonijos delegacija, atstovaujanti 16,000 portugalų.

Portugalija, siekdama išlaikyti pavergime Angolą, neapkenčia nei vieno, kuris tik gali nesutikti su vedama kolonijine politika.

rėtų atkreipti savo atydą į juos.

Daugelis, kaip žinia, yra bedarbiai ir nėra vilties jiems gauti darbą. Pensijonai ir kiti neturtingi negali išsiversti dėl to, kad labai brangiai turi mokėti už kambarius. Jiems turi būti pastatyta namų, kurie atitiktų jų pajamoms. Tik valstybė ar savivaldybės gali duoti jiems namus prieinama kaina.

Toks tai Ontarijos organizuotų darbininkų reikalavimas. Be abejonės, jį palaiko ir neorganizuoti, kurių provincijoje yra dar daugiau.

Reikalauja Pašalinti Nuklinius Ginklus

TORONTO. — Kanados Taikos Kongreso Nacionalis Komitetas savo pasitarime priėmė reikalavimą, kad Kanada pašalintų iš savo žemės nuklinius ginklus, kuriuos Pearsono valdžia įvedė.

Pasitarimas Lord Simcoo viešbutyje truko dvi dienas. Pasitarimo metu 100 delegatų pikietavo JAV konsulatą ant Avenue Rd.

Išrinko 20 atstovų, kurie vyks į Ottawą įteikimui vyriausybei Kongreso reikalavimų.

Dr. James G. Endicott buvo vėl išrinktas nacionaliu pirmininku. Endicott yra buvęs Čiang Kai-šeko patarėju. Kinijoje jis buvo kaip protestonų misijonierius. Jis taipgi įeina į Pasaulinę Taikos Tarybą.

SAKO WASHINGTONAS TLRINEJA J. R. HOFFA

CHATTANOOGA, Tenn. — Iškyla viršun, kad tymsterių prezidentą J. R. Hoffą tyrinėja slaptieji agentai nuo praėjusių metų rugsėjo mėnesio, kada vienas iš tymsterių unijos oficialių įskundė Hoffą suokalbyje nužudyti prokurorą R. F. Kennedį.

Hoffa yra nuteistas kalėjimui už bandymą papirkti džiūrę.

SAIGON. — Mekong upės deltoje susirėmė partizanais, partizanai numušė Jungtinių Valstijų karinį kovos lėktuvą.

Belgija Mobilizuoja Streikuojančius Gydytojus

BRUSELIS. — Belgijos vyriausybė paskelbė, kad visi streikuojantieji gydytojai mobilizuojami į armiją. Jiems duotos trys dienos laiko prisistatyti.

Sužinoję apie šį dekretą, daugelis gydytojų stojo į darbą ligoninėse apsirėngę kariškais drabužiais.

Gabonas Pravedė "Laisvus" Balsavimus

LIBERVILLE. — Francūzų armijos ir laivyno vienutėms stovint sargyboje, Gabono (nauja respublika) žmonės ėjo balsuoti. Prezidentas, kurį sukilėliai buvo nuvertę, bet francūzai susigražino, ne tik daug žadėjo, bet ir pinigus dalino tiems, kurie simpatiją parodė.

Opozicionieriai buvo gaudomi ir vežami į džiungles.

Sako, net balsavimo dėžės buvo vagiamos. Neištikimi nepriekštingai balsuoti.

Gabone Francija turi uranijaus kasyklas, tad ji žiūri, kad valdžioje būtų jai ištikimi žmonės.

Biznio Smegenys Vyksta į TSRS

Tarybinis orlaivis paims iš Londono aerodromo balandžio 29 dieną didelę grupę Kanados biznio žmonių. Grupė susidės iš 45 asmenų. Jie bus Tarybų Sąjungoje tos šalies vyriausybės svečiai.

Grupę sudaro žymūs kanadiečiai. Kaip vienas reporteris pažymi, kiekvienas jų vertas nemažiau \$700,000. Nekurie atstovausią keletą milijonų dolerių apdraudos. Tarybinio orlaivio apdrauda sieksianti virš \$50,000,000.

Grupę sudarys kompanijų prezidentai, vyriausi vedėjai, viceprezidentai ir t. t. Nekurie atstovaus labai dideles kompanijas, kaip Algoma Steel korporacija.

Užimtų labai daug vietos, norint išvardinti juos ir jų atstovaujamas kompanijas.

Pasirenge Streikuoti prieš Lesażo Darbo Santykių Kodą

QUEBEC. — Premjerui Jean Lesage (Lesażui) paskelbus, kad jo valdžia pasirengusi pataisyti darbo santykių įstatymą, Kvebeko provincijos unijos suskato kovoti prieš tokias pataisas, kurios, sakoma, nori suvaržyti teisę streikuoti ir organizuotis.

Kvebeko Darbo Federacija specialiaje suvažiavime, kuriame dalyvavo 2,164 delegatai, beveik vienbalsiai užgyrė pildančiosios tarybos rekomendaciją stoti į griežtą kovą prieš tokias pataisas, kurios atkreiptos prieš unijistus.

Suvažiavimas įgaliojo pil-

Francūzai Kalba Apie Kinijos Priėmimą į JT

TOKIJO. — Francijos užsienio reikalų ministras čia pareiškė, kad Kinijos priėmimas į Jungtines Tautas yra tikslai laiko klausimas. Francijos manymu, laikas pradėti prekybą su Kinija.

Toks Francijos užsienio reikalų ministro pokalbis Japonijoje skaitomas Francijos bandymu įvairyti kylį tarp Japonijos ir JAV. Pastarosios, kaip žinia, draudžia Japoniją, kad ji neplėstų prekybos su Kinija.

Bendrai, Francijos veikla daugelyje vietų įtariama esant atsukta prieš Jungtines Valstijas. Tikrumoje, gal tikslai nepriklausoma nuo JAV, kas išrodo išstojimu prieš JAV diktatą. Nuo to laiko, kai Francija pripažino Kiniją, amerikiečiai žiūri į Franciją labai įtariančiai.

BRAZILIJOS PREZIDENTU PERVERSMO LYDERIS

BRASILIA. — Bendras parlamento ir senato susirinkimas Brazilijos prezidentu išrinko generolą Humberto Castello Branco, kuris vadovavo perversmui, nuvertusiam prezidento Goularto valdžią.

Už jį buvo paduota 361 balsas iš 438. Krikščionių demokratų atstovas gavo tikslai 3 balsus, o pasiliuosavęs iš armijos maršalas Dutra — du.

Branco bus prezidentu iki sausio 31, 1966 metų, kada turėjo išsibaigti Goularto terminas, jeigu jo nenuvers kuris kitas generolas.

dančiąją tarybą šaukti visuotinę streiką, maršuoti prie parlamento, sulėtinti darbą, skelbti sėdėjimo streiką ar imtis kokių kitų priemonių, kokias numatys pildančioji taryba.

Kiek buvo matyti iš delegatų atsiliepimų ir bendro pritarimo, tai entuziastiškiausiai buvo pasisakyta už visuotinę streiką.

Prie Kvebeko Darbo Federacijos priklauso 135,000 unijistų. Prie to, suvažiavimas išreiškė viltį, kad prie federacijos narių prisidėtų ir 125,000 unijistų, kurie priklauso Nacionalinių Profesjonų Konfederacijai. Konfederacija jau pasisakė prieš tuos pakeitimus savo kongrese vasario mėnesį.

Premjeras Lesage savo kalboje per francūzų televiziją pareiškė, kad darbininkai negali tikėtis gauti visko, ko jie nori. Bet jis dėsiąs pastangas patenkinti daugumos norus. Ką tas reiškia, jis neaiškino. Bet unijistai žino, kokias pataisas jis nori praveisti. Tarp kitų dalykų, norima įvesti patvarkymą, kad būtų praveisti slapti balsavimai tarp darbininkų pirma, negu bus šaukiamas streikas. Visa eilė kitų suvaržymų streikų ir aplamai unijų veiklos.

Keisčiausias iš visų, tai tas, kad norima suteikti individualams teisę eiti į teismus ryšium su kolektyviniu susitarimu.

Brazilijoje Areštuoja Parlamentarus, Generolus

RIO DE JANEIRO. — Nauja Brazilijos valdžia, sudaryta nuvertus prezidentą Goulartą, praveda didelę areštų kampaniją. Jau tūkstančius areštavo ir dar vis nesiliauja.

Suėmė kelis desėtkus parlamento narių ir senatorių, daugybę unijų veikėjų, 11 generolų ir tris admirolus.

Kas tik įtariamasis buvus Goularto šalininku, tą ir areštuoja. Norima sugrūsti už grotų visus opozicionierius dabartinei valdžiai, užgrobusiai galią per ginkluotą perversmą.

Taip tai Brazilijoje demokratinės laisvės vėl naikinamos be jokio pasigailėjimo. Neilgai švietė demokratijos saulutė Brazilijoje.

Revoliucijos Negalima Vykdyti Pagal Užsakymą

(Ištrauka iš M. Suslovo pranešimo TSKP CK Plenumė)

Iš to, kad neigiamas glaudžiausias kovos už taiką ryšys su kova dėl socializmo, matyti, kad KKP vadovai, iš esmės, visiškai netiki liaudies masių jėga, jų sugebėjimu organizuoti veikti klasių kovoje. Dabariniš KKP vadovybės koncepcijos revoliucijos klausimų esmė yra ta, kad atsisakoma Lenino mokyto, jog socialistinė revoliucija — tai liaudies masinės kovos rezultatas, orientuojamasi vien tik į ginkluotą sukilimą visur ir visais atvejais, visiškai neatsižvelgiant į masių nuotaiką, į tai, kiek jos pasirengusios revoliucijai, neat-sižvelgiant į padėtį pačioje šalyje ir užsienyje.

Toks kursas nepaprastai žalingas tuo, kad užuot kruopščiai ir kantriai dirbus su masėmis, užuot stengusis, kad sugręstų objektyvios ir subjektyvios sąlygos socialistinei revoliucijai, propaguojama revoliuciniai posakiai, arba, kas dar blogiau, avantūristiniai nuo liaudies atitrūkusios žmonių sąujelės vieksmai. Argi toks veikimo būdas turi ką nors bendro su marksizmu - leninizmu, argi tai ne propaguojamos seniai atmetos blankininkų ir trockininkų idėjos?

Kad ir kaip KKP vadovai atgėsi įrodyti, kad esą priešingai, vienas iš opiausių komunistiniame judėjime įsiliepsnojusios polemikos punktų yra ne dilema — "vykdyti revoliuciją ar jos nevykdyti", o problema — "kuriais būdais vykdyti revoliuciją". Jeigu komunistų partijos dėš visas viltis tikslai ir išimtinai į ginkluotą kovą, neatsižvelgdamos į tai, ar visuomet liaudies masės pasiryžusios paremti tokią kovą, — tai tat neišvengiamai sukels tik karčius pralaimėjimus.

Kitai variant, Kinijos vadovai užmiršo vieną iš svarbiausių marksizmo - leninizmo mokymo teiginių, būtent: revoliucijos negalima paspartinti arba vykdyti pagal užsakymą, jos negalima skatinti iš užsienio. Dar V. Leninas sakė, kad "yra žmonių, kurie galvoja, kad revoliucija galinti gimti svetimoje šalyje pagal užsakymą, pagal susitarimą. Šie žmonės yra arba bepročiai, arba provokatoriai" (27 t., 447 psl.) Revoliuciją vykdo liaudies masės, vadovaujamos proletariato ir jo revoliucinio avangar-

do. Visiškai suprantama, jog tai anaipol nereiškia, kad marksistai - leniniečiai turį pasyviai laukti, kol susidarys palanki aplinka. TSKP patyrimas rodo, kad netgi palyginti negausi, užsigrūdinusi partija, remiama proteratų ir pažangiosios valstiečių dalies, sugeba vadovauti revoliucijai, vesti liaudį paskui save. Bet tam, kaip nenuilstamai pabrėždavo V. Leninas, reikia, kad šalyje susidarytų revoliucinė situacija, kai "viršūnės" nebegali valdyti, o masės nebenori gyventi, kaip gyveno anksčiau.

Realistiškai vertindamos dabartinę padėtį, broliškosios partijos laiko galima pereiti iš kapitalizmo į socializmą, tiek taikiai, tiek ir netaikiai.

Tačiau, kad ir kokia forma būtų pereinama iš kapitalizmo į socializmą, pereiti galima tik socialistine revoliucija, įvairiomis proletariato diktatūros formomis. Kiekvienoje atskiroje šalyje realių taikaus arba netaikaus perėjimo į socializmą formą nulemia konkrečios istorinės sąlygos. Broliškosios kapitalistinių šalių partijos visuomet vadovaujasi V. Lenino nurodymų, kad darbininkų klasė turi išmokyti taikyti visas be išimties revoliucinės kovos formas ir priemones, turi būti pasirengusi kuo greičiausiai ir netikėtai keisti kovos formas kitomis ir naudoti jas, vadovaudamasi konkrečia padėtimi. Tuo tarpu Kinijos vadovai stoja prieš tokią kūrybi- nę pažiūrą į broliškujų partijų taktikos klausimus, mėgina nurodyti iš Pekino, kaip ir kada jos turinčios vykdyti revoliuciją savo šalyse. Visiškai suprantama, kad tokiems "įsakams" vieningai priešinasi marksistai - leniniečiai.

SUĖMĖ JAU 4,000 ASMENŲ BRAZILIJOS

Diktatoriška militaristų klika, kuri nuvertė teisėtą Brazilijos vyriausybę, jau suareštavo 4,000 asmenų, Goularto simpatikų. Areštai tęsiasi toliau.

Vyriausybė rekvizavo tris keleivinius laivus, į kuriuos sukio suimtuosius.

Suimtųjų tarpe esą 100 moterų, jų skaičiuje gerai žinomų menininkų. Suimta dainininkė Nora Nei. Tiesa, moterų negrūdo į laivus.

Buržuazinių nacionalistų, vokiečių okupacijos metais siautėjusių Skuodo apylinkėse, teisminis procesas.

Nuotraukoje: šie žmonės vokiečių okupacijos metais buvo pasmerkti sužaudymui. Dabar jie — buržuazinių nacionalistų kaltintojai.

Susmukę Ant Aukso Maišo

Ir šį kartą su ponais iš anapus Atlanto ne tik nesiginčyti, bet visiškai sutikti norisi. Kažkoks Nakas Čikagoje susipietusių nacionalistų laikraštyje išsklojo juodu ant balto:

"Nerodykime pirštu vienas į kitą, bet kiekvienas į save ir prisipažinkime, kad nusmukome ir susmukome ant aukso maišo ir kad dvasinis skurdas jau peržengė visas įsivaizduojamas ribas".

Šiuose žodžiuose, žinoma, nieko naujo ir nuostabą keliančio nėra. Seniai juk žinoma, kad buržuaziniai nacionalistai kėlė ir gulė, suko ir smuko ant to paties aukso maišo nuo pat tų dienų, kai tik išėjo į areną.

To maišo vardan šie ponai kadaise glebėsiavosi su caro satrapais ir kaizeriniais okupantais. Šio maišo vardan jie du dešimtmečius plėšė "savąją" liaudį, plėšikavimą dangstydami "nepriklausomybės" ir "laisvės" skraistėmis. Ne atsitiktinai jau tada, dargi buržuaziniams sluoksniams artimas poetas Maironis, pamatęs buržuazijos pobūmą, su pasipikti nimu rašė:

"O siurbėlės, niekšai,
bastūnų gauja!
Diplomuotų valizų vežikai!
Kai kur kai kas
Net pavarde apsišalvojęs
kita!

Be sąžinės kyšių lupikai!"
Savaime suprantama, jog plėšdami liaudį, buržuaziniai nacionalistai nuo jos atitrūko ir priešpastatė jai save. Tai dar-gi šiandien pripažįsta toks buržuazinis veikėjas kaip S. Raštikis. Savo atsiminimuose apie buržuazinę Lietuvą jis rašo, kad "vyriausybė atitrūko nuo tautos", "kariuomenė nuo visuomenės", kad "kraštą valdė ne konstitucine tvarka sudaryta smurtininkų ir karjeristų valdžia, kurios nariai vieni kitus, beždžionišku blizgučių pamėgimu, dekoravo ordiniais, titulais ir laipsniais".

Per du savo šeiminkavimo dešimtmečius šie ponai ne vieną aukso maišuką prisipylė iš akcinių bendrovių pelno ir dva-

ry centriukų kumečių prakaito, iš finansinių aferų ir valstybės izdo vagysčių. Ir kai liaudis 1940 metais užrišo aukso maišukus ir uždarė jo kasyklas ponams, jie galutinai nusimetė visas "patriotines" skraistes ir nuėjo tarnauti hitlerininkams, tikėdamiesi, kad pastarieji sudarys sąlygas vėl tukti ant aukso maišo.

Hitlerininkai, kaip žinoma, patys beveljo grobti dvarus ir fabrikus. Tačiau jie leido savo sėbrams žudyti ir plėšti. Šį kartą aukso aistra daug buržuazinių nacionalistų pavertė nuokojų iki galvos kruvinais bude-

lais. Ir prie aukso, kurį kadaise jie išplėšė iš darbo žmonių prakaito, dabar buvo pridėtas kruvinas auksas, išplėštas iš tūkstančių nužudytųjų burnų. Tačiau kruvino aukso puotą nutraukė pergalingoji Tarybinė Armija. Teko nešdintis iš Lietuvos arba slėpti savo kudašius.

Lyg žiurkės iš skėstančio laivo, kartu su hitlerininkais pabėgę, anapus Atlanto buržuaziniai nacionalistai atsidūrė šalyje, kur seniai įsikūręs didysis aukso dievaitis.

Žinoma, jis lengva ranka nešvaisto savo gėrybių. Tenka naudotis trupiniais nuo dėdės Samo stalo už šmeižtą, palietą prieš lietuvių ir kitas naują gyvenimą kuriančias tautas. Ir aukso aistros apakinti buržuaziniai nacionalistai neriasi iš kailio, lenktyniaudami, kas daugiau ištekės purvo, kas labiau iškreips tarybinę tikrovę.

Žinant šių ponų prigimtį, visiškai netenka stebėtis, kad jų dvasinis skurdas jau peržengė visas ribas ir jie susmuko ant aukso maišo. Tai logiškas finalas. Nauja yra tik tai, kad apie savo susmukimą dabar vis dažniau išsiplepa jie patys.

Stasys Šarūnas
(Tiesa)

NICOSIA. — Nežiūrint, kad Turkija ir grasina invazija į Kipro salą, prez. Makarios griežtai pareikalavo, kad turkų daliniai būtų išgabenti iš salos. Jeigu nebus, jis kreipsis su skundu į JT saugumo tarybą.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius txx iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

Federaliame spaudoje buvo SIU globėjams skirtiems, už rimą su SIU k

Diefenbaker jos nariai teig tai pakeistas doje, daugia

Globėjai sa gerą darbą su bosais ir toki dami taiką di ruose ir priep

Teisėjas R. sprendimą, k Ltd. turi susi mainierį Uuno mokėti jam \$3 būtų uždirbęs

Mainierys l darbo po to, k vo pamainos: sį, kai tas p: ti viename ka

Formanas, parodė, kažk mainierio, ieš

Teisėjas su rio pasielgimu bet taipgi pai manas elgėsi l koncentracijo bosas.

Kanados D reso vadovai tui reikalavin įstatymą, dr literatūrą, k neapykanta p ses ar etnišk

Įstatymas, reikalauti, ka ros leidėjai kas jie yra, k užsiima.

Pastaruoju

"Liaudies išleidžiamų lai

Dienraštin Tris kart Du kart Savaitraš DVISAV. Mėnesinis LAS IR GYV Laikrašč Priimame kame persiun nadiškais paš

Taipgi p virš vardintų tines. Pusmetin "Sporto" — \$ ir Menas" — mas" — \$1.50 \$2.00.

Prenume ir turi būti metais, kad g

Užsakym

Liaudies Bal

Iš Kanados Gyvenimo

Federaliame parlamente ir spaudoje buvo nemažai kritikos SIU globėjams, parlamento paskirties, už nevykusį susitarimą su SIU bosais.

Diefenbakeris ir kiti opozicijos nariai teigia, kad buvo tikėtai pakeistas SIU bosas Kanadoje, daugiau nieko.

Globėjai sako, kad jie atliko gerą darbą susitardami su SIU bosais ir tokiu būdu užtikrinami taiką didžiuosiuose ežeruose ir prieklaukose.

Teisėjas R. W. Reville išnešė sprendimą, kad Geco Mines Ltd. turi susigrąžinti į darbą mainierį Uuno Nyrminen ir sumokėti jam \$3,000, kuriuos jis būtų uždirbęs dirbdamas.

Mainierys buvo atleistas iš darbo po to, kai jis uždavė savo pamainos formamui per nosį, kai tas pradėjo jį niekinti viename karnivale.

Formanas, kaip liūdininkai parodė, kažko kabinėjosi prie mainierio, ieškojo priekabių.

Teisėjas sutiko, kad mainierio pasielgimas nėra girtinas, bet taipgi pažymėjo, kad formanas elgėsi lyg jis būtų buvęs koncentracijos stovyklos bloko bosas.

Kanados Darbininkų Kongreso vadovai įteikė parlamentui reikalavimą, kad praveštų įstatymą, draudžiantį skleisti literatūrą, kurioje kurstoma neapykanta prieš nekurias rasės ar etniškas mažumas.

Įstatymas, sako KDK, turi reikalauti, kad tokios literatūros leidėjai aiškiai nurodytų, kas jie yra, kur gyvena, kuomi užsiima.

Pastaruoju laiku pradėjo ro-

dytis Kanadoje visoks šlamštis, kurstantis žmones prieš negrus, žydus, progresyvius. Literatūra, kaip matyti, leidžiama Jungtinėse Valstijose.

Naujoji Demokratinė Partija buvo įnešus bilių, kad būtų panaikintas senatas, kaip nedemokratinis organas. (Senatas yra sudarytas iš premjerų paskirtų žmonių iki gyvos galvos.)

Kaip ir buvo spėta, pritrūko laiko jam apsvarstyti ir buvo padėtas į šėpą.

Daug kas pripažįsta, kad senatas yra daugiau panašus į senelių klubą, į kurį vyriausybė siunčia žmones už pasidarbavimą partijos labui arba norėdama atsikratyti nepageidaujamų žmonių, negu parlamento dalis.

Toronto prieklaukos komisjonieriai labai nepatenkinti per didelę amerikiečių įtaką, sako prieklaukos galva E. B. Griffith.

Kanados vyriausybė visuomet remianti savo tarimus pagal tai, kaip amerikiečiams patiks.

Jis sako, kad JAV autoritetai nori praveisti tokį įstatymą, kuris uždraustų Toronto prieklaukos komisijai imti mokestį už pilotų patarnavimą.

Kanadietis

MANILA. — Čia prasidėjo slapti pasitarimai Pietryčių Azijos militarinės SEATO grupuotės karinių patarėjų. Pasitarimų tikslas aptarti, kaip pastoti kelią komunizmui tame rajone.

Rhonda Silver, Stephanie Taylor ir Diane Miller, jaunos daininkės, kurios dalyvauja radio - televizijos programoj dėl jaunų žmonių.

Makarčio Advokatas Pakliuvo į Bėdą

New Yorke teisiamas advokatas Roy Marcus Cohn, kuris pagarsėjo sykiu su senatorium Joe McCarthy kiek metų atgal. McCarthy ir jis tuomet puolė pažangesnius žmones be jokio pasigailėjimo. Dabar džiūrė iš 2 moterų ir dešimties vyrų gali jį nuteisti iki 40 metų kalėjimo. Kas blogiausia, kad ne už idėjas ar idealus, bet už — melagystę.

Jis, Cohn, ir kitas advokatas apsimelavę teisme gelbėdami šėrų sukčių 1959 metais. Prokuroras pastatė liūdininkus, kurie tvirtina, kad Cohn sakęs, jog nėra nusikaltimo "užsimiršti", nesakyti teisybės.

Cohn teisinasi, kad jį neteisingai persekioja. Girdi, dabar jam atsimokęs prokuroras Robert Kennedy, kurį jis su McCarthy patarkavo tais laikais, kai jie buvo galingi.

Neilgai Tarnavo Jam Jo Gabumas

Kiek laiko atgal į Vinamasa, Indianoj, buvo pargabentas lavonas kapitono Edwin G. Shank. Jis žuvo Vietname.

Kiek prieš tai jis rašęs savo žmonai:

"Tiki šiol mano sąskaitai jau priskaitoma 55 užmuštų. Zudynėmis aš nesididžiuoju, bet didžiuojuosi savo meistriškumu. Mano pareigose tas reikalinga".

Jė meistriškumas neilgai padėjo jam. Atėjo ir jo eilė.

Įdomu pažymėti tą, kad kaip JAV autoritetai teigia, amerikiečiai Pietiniame Vietname nekariauja, tik tai lavina ir patarimus duoda. To kapitono laiškas rodo, kad jie ne vien lavina kitus ir patarimus duoda.

Jau virš 200 amerikiečių žuvo Pietiniame Vietname per kautynes su partizanais ar per partizanų atakas ant nacionalistų ir jų draugų amerikiečių postų.

Už Plėtimą Prekybos

DETROITAS. — Čionai, automobilių industrijos centre, lankėsi Tarybų Sąjungos ambasadorius Anatolius Dobryninas. Jis sakė, kad TSRS ir JAV santykiai vystosi į gerąją pusę. Iėreiskė pageidavimą, kad JAV panaikintų užsienio prekyboje varžymus.

Skrudėlės Dainuojančios

Viena įdomiausių skrudėlių rūšių yra skrudėlės - buldogai (Ponerina). Daugiausia jų aptinkama Australijos pajūryje. Siek tiek šių skrudėlių pasitaiko ir Tarybų Sąjungoje, nors apskritai vidutiniuose plėčiuose jų beveik nėra. Nedaug jų atogrąžų šalyse.

Mirmecia genties ponerinos paprastai stato lizdą su aiškiai matoma centre anga kūgio viršūnėje. Kai priešas artinasi, iš gerai užmaskuotų šoninių angų pagal pavojaus signalą išsoka įnirtusios skrudėlės ir puola priešą, įsikabindamos jam į kojas, galvą, pilvelį. Už tokią aršią kovą šios skrudėlės ir vadinamos buldogais. "Buldogai" turi gerą geluonį, didelę galvą ir aštirus žandus. Jų regėjimo organai silpni, bet jie ne taip jau reikalingi, nes medžioti šios skrudėlės eina naktį.

Įdomus ponerinų garso organas. Jis yra nugaros paviršiuje, tarp pirmojo ir antrojo plėvelio segmento, smulkių dantelių juostelės formos. Kai ant rasis segmentas juda, užpakalinis pirmojo segmento kraštas praeina per juostelės dantelius ir sukelia garsą.

Skambų Sumatros ponerinų dainavimą aprašė daugelis keliautojų. Jie pasakoja, kad netgi tada, kai skrudėlės jokių būdu negali matyti vienos kitų, jų tarškėjimas, pakiusdamas kažkokiems begarsiams signalams, prasideda vienu laiku ir taip pat kartu baigiasi. Po keleto sekundžių tylos koncertas vėl prasideda. Nors kartais atskira skrudėlė čirškia ir neįtaktą su kaimynėmis, tačiau visumoje girdima visai tvarkinga "dainos melodija".

Reikia pažymėti dar vieną skrudėlių - buldogų ypatybę — jos moka plaukioti. Laboratorijoje be jokių pastangų galima priversti "buldogus" perplaukti 15 cm pločio vandens pripiltą lėkštę.

Ne tik plaukikai, bet puikūs šuolininkai yra daugelis ponerinų. Jos bėgdamos nušoka iki pusės metro. Ir taikliti joms padeda ne kojos, bet galvos čiuptuvų sandara.

(Mokslas ir Gyvenimas)

JACKSON, Miss. — Šiomet Mississippi valstijoje į kongresmanus kandidatuos trys negrai: Boll Williams, James Houston ir Mrs. G. L. Hamer.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalių po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

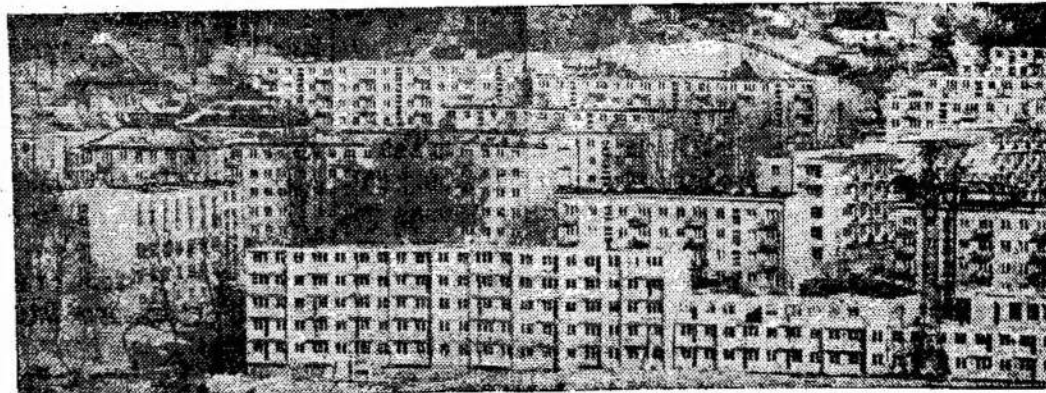
Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardinų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gaus nuolios 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Nauji gyvenamųjų namų kvartalai Vilniaus miesto dalyje Antkalnyje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

KAS ATSIKIS SU KANADA?

Laike federalės ir provincijų vyriausybės galvų konferencijos Kvebeko mieste paaikškėjo, kad Kvebekas tikrai nedalyvaus federaliniame senatvės pensijos plane. Jis turės savo. Šiomis dienomis Ontarijos premjeras Robarts davė suprasti, kad ir Ontarija matomai nedalyvaus federaliniame plane. Jis nesakė, kad tikrai nedalyvaus, bet labai aiškiai pabrėžė priešais, kurios diktuojančios Ontarijai žiūrėti savo piliečių interesus.

Suprantama, pinigai yra pagrindinis dalykas. Apskaičiuojama, kad senatvės pensijų planas duotų Ontarijos vyriausybei milijonus dolerių. Federalė vyriausybė sutinka investuoti į provincijų bonus tikrai pusę. Prie to, greičiausiai būtų tam tikri parėdymai, kaip ir kur provincijos gali tuos pinigus investuoti.

Ontarijai ir Kvebekui išėjus iš federalinės organizacijos senatvės pensijų klausimu, bus užduotas skaudus smūgis federalinei vyriausybei. Kita, gali būti tikrai pradžia disorganizacijos ir federalės vyriausybės autoriteto smukimo.

Klausimas kyla, kodėl tas vyksta Kanadoje? Tam yra dvi priežastys. Viena, bet ne pagrindinė, yra ta, kad Kanados konstitucija taip sutvarkyta, jog federalė vyriausybė neturi tokios galios, kokią turi Jungtinėse Valstijose. Provincijos turi plačią autonomiją. Kita, federalė vyriausybė kaip atrodo, per daug atkakliai prisirišo prie užsienių interesų, pasimojo vaidinti didelės jėgos rolę. Kur tik kas sukurtės, Kanados vyriausybė tuojuos siūlosi su savo jėgomis. Kainuoja pinigus. Tuo tarpu provincijos skundžiasi, kad negauna užtektinai paramos iš federalės vyriausybės. Nekuriose provincijose buvo jaučiamas didelis nusistatymas prieš nuklinius ginklus, bet Pearsonas nepaisė, pasidavė JAV reikalavimams.

Taip, diena po dienos, atsirado apatija federalinei vyriausybei. Provincijos nori turėti daugiau autonomijos, daugiau pinigų skirti savo žmonių interesų patenkinimui. Ir jei federalė vyriausybė ir toliau žiūrės daugiau į užsienį, norės vaidinti didelės jėgos vaidmenį, tai ateityje ji turės daugiau bėdų.

BAŽNYČIŲ PARKE

Nei viename Šiaurės Amerikos mieste tur būt nėra tiek daug bažnyčių, kaip Montreale. Kur pažvelgsi, vis bažnyčių pamatysi. Išrodo, kad Montreale turėtų būti tikrai doros pavyzdys. Bet taip nėra.

Aną dieną ne kas kitas, o kardinolas Leger pareiškė, kad "mūsų draugija yra supuvus". Kalbėdamas biznierių asociacijos susirinkime, jis pasakė.

"Kuomet jūs girdite sekmadienio naktį televiziją rodant, kad homoseksualybė pasidarė sociologine fenomenu, kad Montreale yra 50,000 homoseksualų, tai, aš sakau jums, kad jūs visi vieną dieną pabusite subankrutavę; aš sakau jums, kad mūsų visuomenė supuvus".

Jis pastebėjo, kad Montreale jaunimas praėjusiais metais papildė 7,046 kriminalystes. Tame skaičiuje buvo 1,542 apiplėšimai.

Tokį tai dalykai dedasi bažnyčių parke. Atrodo, kad religija neužkerta kelio ištvirkimui, kriminalystėms. Prostitucija, girtuoklystė, plėšimai, vagystės plinta tiek pat ir Montreale, jei ne smarkiau, kaip kitur.

ŠURADO "NAUJĄ PAVOJŲ"

J. Kardelis tur būt negalėtų gyventi, jeigu jis nesurastų ko nors "bloga" Lietuvoje. Kiekvienam numeryje vis kai ką naujo išgalvoja. Pastarajame jis pravirko dėl Lietuvos jaunimo. Girdi, Lietuvoje "okupantas naudoja visas priemones lietuvių tautą sunaikinti. Ypač puola jaunimą: nutautina per mokyklas, vaikų darželius, specialiai tam tikslui steigiamus mokyklų namus; per prievartinį kariuomenės atlikimą rusų daliniuose, išvežant jaunimą į Rusijos ir jos užgrobtų sričių gilumą, kur kitaip negalima susikalbėti, kaip tikrai rusiškai; sąmoningai palaikant ir proteguojant lenkų ir gudų mokyklas Lietu-

Žiemos šventė Kaune.

Kas Jiems Rūpi

Pastaruoju laiku Kanadoje labai plačiai kalbama apie kontribucinę senatvės pensiją. Tikėtis ar ne, šios pensijos idėja atsirado, taip sakant, iš viršaus. Darbo žmonės klebino, kad esamoji pensija būtų padidinta. Apie antrinę pensiją nebuvo kalbama. Apie ją, atrodo, pirmieji pradėjo kalbėti liberalai. Tad daug kam kilo klausimas, kas čia pasidarė? Bendra išvada susidarė, kad partijos gerinasi žmonėms, kad per rinkimus balsuotų už jų žmones. Bet tai nėra viskas.

Kai buvo įvesta bedarbių apdrauda, tai tuo metu bedarbių (karo pradžioje) pavojus buvo labai mažas. Tuoju bedarbiai visai išnyko. Šis įstatymas padėjo vyriausybei susirinkti nemažas sumas pinigų. Jie buvo panaudoti kam kitam, kol atėjo reikalus juos naudoti bedarbių apdraudai. Atrodo, kad panašiai yra ir su kontribucine pensija.

Globe and Mail, konservatyviskas didlapis, išvelka viršun tą paslaptį. Jis rašo editoriale:

"Yra davinų, kad provincinės vyriausybės — vyriausiai Kvebeko ir Ontarijos — dabar žiūri į pensijų planą pinigų okumuliacijos akimis, o ne pensijų išmokėjimo".

Kaip dabar stovi federalės valdžios planas, tai jis imtų 1 procentą iš kiekvieno uždirbančio iki \$4,500 ir 1 procentą iš samdytojo. Per dešimt metų susidarytų \$2,500,000,000 fondas.

Federalė vyriausybė sutinka investuoti pusę sumos į provincijų bonus. Bet provincialėms vyriausybėms atrodo maža.

Kvebeko valdžia, kuri nori išsiskirti iš federalės vyriausy-

bės plano, nori imti 2 procentu iš kiekvieno uždirbančio iki \$6,000 ir 2 procentus iš samdytojų. Tas reiškia, kad per dešimt metų provincialė valdžia susirinktų didelę sumą pinigų.

Taigi, kaip matome, kalbėdami apie senatvės pensijos planą, politikieriai pirmiausiai žiūri į tuos fondus, o ne į žmones, kuriems reikia pensijų.

Federalis planas pradžioje buvo ne taip blogas. Jis numatė pradėti pensijas mokėti anksčiau. Bet Kvebekas pasipriešino. Jis reikalavo pakelti mokesčių iki 2 procentų ir mokesčių pradėti po 10 metų. Federalė vyriausybė tuoj apkarė savo planą, bet ir tas nepatenkino Kvebeko vyriausybės. Ir suprantama kodėl. Įgyvendinusi savo planą, Kvebeko valdžia sukeltų 4 sykius daugiau, negu kad gautų iš federalės vyriausybės.

Taigi, matote, kur šuo pakastas. Pinigas yra tas kaulas, kuris kliudo senatvės pensijų planui tapti realybe. Ir jeigu Kvebekas ir Ontarija išsiskirs iš federalio plano, tai federalės valdžios planas gali sužlugti.

Prie to reikia dar pridėti, kad ši apdrauda pasitarnautų tik tiems, kurie dirba ir mokesčių į fondą. Jau esantiems ant pensijos, nedirbantiems nėra jokios pagalbos. Nesėsi — nepiausi.

MASKVA. — "Pravda" pranešė, kad TSRS Komunistų partija išbraukė G. Malenkova, V. M. Molotova ir L. Kaganovičių iš savo eilių. Kaltina, kad Malenkovas ir Kaganovičius Stalino gadynėje papildė kriminalinių prasikaltimų.

voje net ir ten, kur lenkų nėra ir visai jų anksčiau nebuvo. Slavinimo akcija vedama rusams kooperuojant su lenkais, gudriai spaudžiant Lietuvos "valdžią" per Maskvą".

Lietuvos valdžia, be abejonės, nei kiek nesipriešina, sako Kardelis. "Atvirkščiai — pučia ton pačion lietuvių naikinimo darbui, dūdon: Lietuvos žemes parceliuoja (Paleckio laikotarpio 'valdžia' Lietuvos istorijon įeis kaip Lietuvos parceliuotojų valdžia)".

Tai J. Kardelio haliucinacijos. Gaila tų žmonių, kurie yra maitinami tokiais tuščiais plepalais.

Nereikia Juoktis

N. Aukštuolis

Kapitalistinėje spaudoje dažnai matyti pranešimus apie Kinijos komunistų atakas ant Tarybų Sąjungos komunistų, ypač Cruščiovo. Tarp kitko, Cruščiova ir kitus komunistų lyderius kiniečiai vadina bailiais, išsigandusiais JAV nuklinių bombų, ir t. t.

Iš kitos pusės, Jungtinėse Valstijose, net ir Kanadoje, yra žmonių, kurie panašiai kaltina prezidentą Johnsoną ir kitus lyderius. Girdi, jie taip išsigandę nuklinių bombų, kad gatavi kapituoliuoti, pasiduoti komunistams.

Tiems visiems žmonėms reikėtų rimčiau žiūrėti į nuklinius ginklus. Tai nėra joks žaislas.

Garsus JAV mokslininkas Linus Pauling apskaičiuoja, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos bendrai turi nuklinių sproginių virš 320,000 megatonų. Jeigu kiekviena bomba būtų vieno megatono pajėgumo, tai reiškia, kad nuklinių bombų per abi šalis yra 320,000.

Kiek laiko atgal jis rašė, remdamasis JAV apsigynimo ekspertų daviniais, kad jeigu Tarybų Sąjunga numestų ant Jungtinių Valstijų 2,500 megatonų, tai po 60 dienų 103,000,000 iš 190,000,000 gyventojų būtų jau žuvę, 23,000,000 sužeistų ir 64,000,000 relatyviai nesužeistų, bet paliestų radioaktyvumu. Iš jų taip pat nemažai neilgai gyventų.

Tokią pat žalą Tarybų Sąjungoje padarytų 5,000 megatonų, numestų amerikiečių. Tenai žmonės gyvena labiau pasiskleidę, tai tenai reiktų daugiau ir sproginių.

Bet gi abi šalys turi daug didesnę pajėgumą, galėtų pravesiti dar baisesnį naikinimą.

Koks gi gyvenimas tuomet būtų po tokio karo?

Mažesniems šalims būtų dar blogiau. Kitos būtų visai išnaikintos.

Abiems pusėms, kaip darbininkams, taip ir kapitalistams, reikia atsiminti, kad nuklinės bombos nesirinktų, nežiūrėtų į tai, kas kokiam partijai priklausoma.

Netik žmonės žūtų, bet miestai būtų sunaikinti, turtas sugedintas, maistas ir vanduo apkrėsti radioaktyvumu. Vargu būtų galima kur išsilaikyti ir tiems, kurie išliktų gyvi po atakų.

Žmonėms su sveiku protu turėtų būti viskas aišku. Tuos, kurie laukia karo, reiktų uždaryti į beprotnamius.

ATLANTA. — Georgia valstijos Aukščiausias teismas išaiškino, kad negrų sėdėjimo streikai valgyklose, kurios praktikoja rasinę diskriminaciją, yra nekonstituciniai.

Sėdėjimu pažeidžiamos valgyklų savininkų teisės į savo nuosavybę.

Pa

Vienas I
šitaip nukl
Kvebeko
čius gyven
nusibodo f
kantrybė.
siekia ats
Išeitų,
kia pakelt
vę, pageri
Bet gi t

Tiesa, f
cijoje (be
doje), da
jami.

Tačiau,
vienam s
pakelti žr
kovoti ir
darbo žm
draudą ir
turčių pe

Bet to!
munizmu
kaip tari

Tikri
gai!

Politik
doja lyg
ir kitose
peratisti

Pavyz
cinis tur
dedasi ž
sabataži
pensijų
premjeri

Feder
jis ir nē
lima lai
juo nau
kanadie

Gi sus
iš tų p.
žmogui
įsigalėj
Ontarij
naudam
joms.

Ir, p
drauda
sabotaž

Štai
kaip O
na darl

Jo v
skyrė \$
nių arl
\$113,0
sių vai

Tie,
arklių
turčiai
lių au
štai

Man
čiovas
kad sc
turi į
žmoni
siekti
liucije

Soc
cijas
gal ki
žmon

Pastabos

Vienas Kvebeko seperatistas šitaip nukalbėjo. Jis sako, kad Kvebeko francūzai per šimtmečius gyveno vargingai ir jiems nusibodo tas skurdas. Išseko kantrybė. Todėl esą dabar jie siekia atsiskyrimo.

Išeitų, lyg seperatistai siekia pakelti darbo žmonių gerovę, pagerinti jų būvį.

Bet gi taip nėra.

Tiesa, kad Kvebeko provincijoje (bet gi ir visoje Kanadoje), darbo žmonės išnaudojami.

Tačiau, rodos, nesunku kiekvienam suprasti, kad norint pakelti žmonių gerovę, reikia kovoti už didesnį atlyginimą darbo žmonėms, už socialią apdraudą ir kita. Už apkarpytą turėjų pelnų ir galios.

Bet tokią kovą jie skaito komunizmu ir nuo jos kratosi, kaip tariamas velnias kryžiaus.

Tikri akiplėšos ir demagogai!

Politikieriai demagogiją naudoja lygiai tiek Kvebeke, kaip ir kitose provincijose, ir ne seperatistų tarpe.

Pavyzdžiui, Ontarijos reakcinis turčios Roberts, būk tai dedasi žmonių draugu, tačiau sabotažuoja federalį senatvės pensijų planą, kaip ir Kvebeko premjeras Lesage.

Federalį planą priėmus, nors jis ir nėra labai geras, būtų galima laikui bėgant pagerinti ir juo naudotųsi dauguma visų kanadiečių.

Gi susiskaldžius į provincijas, iš tų planų nieko gero darbo žmogui nebus. Reakcionieriai įsigalėję kaip Kvebeke, taip ir Ontarijoj, tik lups žmones tarnaudami apdraudų kompanijoms.

Ir, pagaliau, kada toji apdrauda ateis, jei dabar liks sabotažuota, atidėta.

Štai dar vienas pavyzdys, kaip Ontarijos premjerui apeina darbo žmonės.

Jo vyriausybė neseniai pasiskyrė \$170,000 paramai lenktynių arklių auginimo, o tik \$113,000 dėl tyrinėjimo palėgusių vaikų ligų.

Tie, kurie užsiima lenktynių arklių auginimu yra išimtinai turčiai. Joks biedniokas tų arklių auginimu negali užsiimti.

Štai, kas ponams rūpi.

Man labai patinka, kai Chruščiovas kalba už taiką ir sako, kad socializmą kuriančios šalys turi pagerinti ir pakelti savo žmonių būvį, o ne per karą siekti praveisti pasaulyje revoliuciją.

Socialės pakaitos ir revoliucijos vyksta ir įvyks visur, pagal kiekvienos šalies sąlygas ir žmonių valią.

Rašytojas A. Gudaitis-Guzevičius domisi įvairių šalių karinavalinėmis kaukėmis. Jo kolekcijoje yra nemaža kaukių iš Japonijos, Lotynų Amerikos. Nuotraukoje matome rašytoją laisvalaikiu tvarkantį savo kolekciją.

Ką Kiti Rašo

Ne taip lengva

Brazilijos liaudis buvo labai nudžiugusi, kai andai šalies prezidentas J. Goulart pasirašė dekretą, kuriuo buvo nacionalizuojamos nedirbamos dvarininkų žemės "dešimt kilometrų pločiu abipus valstybinių plentų ir geležinkelių". Tos žemės turėjo būti atiduotos tiems, kurie nori jas dirbti — valstiečiams.

Prezidentas taip pat pasirašė dekretą, reikalaujant, kad visi naftos (aliejaus) šaltiniai, laikomi privačių kompanijų, turi būti suvalstybinti.

Visa tai puiku, visa tai labai patiko milijonams braziliečių. Jie džiaugėsi, jie demonstravo, jie sakė, kad nuo dabar prasidėjo naujas jų gyvenimas.

Bet reakcinės jėgos taip pat nesnaudė. Dvarininkai, kapitalistai, remiami užsienių imperialistų, labiausiai JAV kapitalistų, sukilo ir ryžtasi visa tai anuliuoti, panaikinti.

Šiuos žodžius rašant, nėra aiškių žinių, kas darosi Brazilijoje, kuo visa tai baigsis.

Viena, tačiau, turi būti aišku kiekvienam: Brazilijos liaudies kova už šviesesnį gyvenimą nesibaigė, ir jos jokia jėga nesulaikys! Jei liaudis pralaimės šiandien, ji, pasimokiusi iš klaidų, kovos ir laimės rytoj!

Visur ir viskam ateina savo laikas.

Vieni džiūgauja, kiti būkštauja, kad didesnis ideologinis susipykimas su Kinija gali pakenkti socialistinėms šalims bei kitų šalių kovai už socializmą. Gal ir taip. Bet ką padarysi, kad kitos išeities nėra.

Reikia manyti, kad iškelimas ir apgynimas teisingos ideologijos ir taktikos atneš ir daug naudos.

Taip sakant, nėra to blogo, kuris neišeitų į gerą.

Z. Janauskas

Kas to nežino, tas nieko nežino!

— Laisvė

Selpiamieji išpuola

Nuo pabaigos antrojo pasaulinio karo iki pradžios šių metų JAV išleido užsienio paramai \$103,916,000,000. Tai milžiniška suma, galima sakyti, be naudos išleista.

Už 103 milijonus dolerių buvo galima pristatyti daugiau, negu reikia mokyklų; praveisti ganėtinai geriausių kelių; pristatyti kupinai gerų namų ir daug, daug kas namie pagerinti.

Daugiausia gavus Prancūzija — \$9,445,000,000.

Po jos seka Britanija, Italija, Vokietija ir Pietinė Korėja.

Bet dabar Prancūzija visur eina prieš JAV užsienio politiką.

Britanija taipgi kai kur nepaiso JAV.

Pietinei Korėjai tenka pilti ir pilti pinigų.

Čiang Kai-šeko palaikymas irgi lėšavo virš puspenkto milijono dolerių.

— V. Andrusis

Naujoji Vengrija

Iškilingai, entuziastiškai Budapeštas sutiko Tarybų Sąjungos delegaciją su N. Chruščiovu priešakyje.

Vengrijos sostinė mini 19-ųjų metų sukaktį nuo savo išsilaisvinimo iš vokiškųjų fašistų.

Kas ją išlaisvino?

Tarybinė Armija! Mūšiai miesto gatvėse virė baisūs. Drebėjo žmonės, drebėjo miestas, o daug tarybinių kovotojų, bemušdami priešą, patys paguldė galvas miesto gatvėse. Ir gražusis Budapeštas, nors buvo apgriautas, nuniokotas, bet laisvas.

1956 metais tame pačiame Budapešte fašistai ryžosi pagrobti valdžios vairą į savo rankas ir padaryti Vengriją, panašią į frankistų Ispaniją. Jiems

tai daryti padėjo Rakošio asmenybės kultas, pažeidęs šalyje socialistinį teisėtumą.

Jano Kadaro vyriausybė kreipėsi į Tarybų Sąjungą, prašydama talkos, kad padėtų jai nugalėti fašistinį sukilimą. Balsas buvo išklaustas, ir šiandien Vengrija yra laisva, laiminga, liaudiška šalis, stantanti socialistinį gyvenimą.

Net ir buržuaziniai rašėivos pripažįsta, kad Vengrija žengia pirmyn — ekonomikoje ir kultūroje — labai sparčiais tempais.

Dėl to ir N. Chruščiovo Vengrijoje viešnagė yra tokia sėkminga, puiki.

— R. Mizara

"Religinis menas"

Praeitą mėnesį Čikagoje "naujakuriai", atseit, dipukai dailininkai suruošė religinio meno parodą. Lankytojų per visas septynias dienas, sako, dalyvavo apie 1,750.

Lankytojų tarpe pasitaikė irgi "naujakurys", dr. Juozas Girmius. Jis ir pastebėjęs, kad parodoje "pasimaisė pats kipsas". O buvo taip:

Dailininkas Antanas Rukštelė, tarp kitų drobių, eksponavo "Kristaus išdavimą". Sakysite, kas čia tokio? Juk visi "žino" kas išdavė Kristų — "Judošius!"

Tad kur čia dr. Girmius įžūrėjo kipsą su ragais, kanopomis, uodega ir kitais "pagražinimais"? Tuoj paaiškės...

Dabar jau visa "veiksnių" spauda, rašo, kad dailininkas Rukštelė prigavo ne tik parodos lankytojus, bet ir patį ruošėją Ivanaušką.

Sako, Rukštelė turėjęs kokias tai "nesuvestas sąskaitas" su kitu dailininku, bostoniečiu V. V. Tad pastabesni parodos lankytojai, tokie kaip dr. Girmius, Rukštelės piešinyje atpažino ne "Judošius", bet bostonietį dailininką V. V.!

Ir tai atsitiko religinio meno parodoje, o dar ir šventos gavėnios metu. Kas čia, jei ne "šventvagystė"?

Marijonų organe K. Bradūnas piktai išmetinėja:

"Dailininkas Rukštelė, Judo portrete pristatydamas žiūrovui vieną savo profesijos kolegų... grubiai pažeidė parodos intenciją".

— L. Jonikas

Ką praturtina?

Klerikalų "Drauge" gražiai skamba didžiulė antraštė: "Kiekviena auka praturtina aukotoją".

Kitai sakant, kiekvienas aukotojas, atidavęs dešimkę ar daugiau visokiems "laisvintojams", gali pasidaryti daug turtingesnis.

Tačiau tokių lengvatikių šioje gadynėje mažai beliko, kurie tokiai apgavingai propagandai galėtų patikėti.

Teisingai reikia pasakyti, kad kiekviena "veiksniams" auka praturtina tuos, kurie tas aukas gauna.

— J. Gasiūnas

ŠYPSENOŠ

Dar blogiau

"Prašau uždaryti mane kalėjime už šovimą į žmoną", prašėsi žmogus didžiai susijaudinęs.

"Ar tu užmušei ją?" klausė policijos pareigūnas.

"Dar blogiau: tik sužeidžiau".

Dėl atminties

Leidėš žaidė bridžą. Viena pastebėjo nemažą medalioną ant savo oponentės krūtinių.

"Tur būt ką atminčiai nešiojiesi tame medalione?"

"Taip, savo vyro plaukų žiupsnelį".

"Bet gi jūsų vyras tebėra gyvas?"

"Bet jis plaukų nebeturi".

Jis neužsitarnavo

"Geriausia, ką jūs galite padaryti, tai sustoti gėrus svajalus ir rūkius cigaretes, gulėti anksti ir keltis anksti, patairė gydytojas pacientui.

"Gydytojau", spyrėsi nepatenkintas pacientas, "aš nesu vertas geriausio. Duokit man antraeilį receptą".

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

V. Rudinskas, Montreal, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

P. Piragis, Estevan, Sask., prisuntė atsinaujintų prenumeratų ir paaukojo \$1.00.

E. Guodienė, Toronto, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Paplausko \$1.00 aukų.

P. Kisielienė, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi atnaujintos į Lietuvą J. Vilkėlienės, ir \$2.50 surinktų aukų. Aukojo: Marytė \$2.00 ir J. V. 50 c.

A. Gužauskienė, Toronto, atsinaujino prenumeratą, pridavė paskelbti viešą padėką ir paaukojo \$6.00.

A. Byras, London, Ont., užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

J. Blumas, Aylmer, Ont., lankėsi Toronte ir per J. Kamčiaitį - J. Valūną pridavė dėl LB paramos \$3.00 aukų.

Vienas vankuverietis pats užsirašė LB.

B. Petraitis, Baltimore, Md., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$1.00.

A. Žilinskienė, Grand Rapids, Mich., apsimokėjo prenumeratą ir paaukojo 50 c.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

PARYŽIUS. — Portugalija sutiko leisti Francijai pasistatyti satelitams sekti stotį Azorų salose.

Montrealo žinios

Taikos Mitingas

Sios kolonijos lietuvių taikos komitetas 5 d. balandžio buvo sušaukęs susirinkimą. Kadangi iš vakaro vyko bent keli parengimai, tai šis susirinkimas nebuvo per daug skaitlingas, o antra, dar žmonės permažai įvertina judėjimą už taiką. Girdi, dar kol bombos ant mūsų nekrinta, tai pavojaus nėra.

Šiaip susirinkimas praėjo jaukioji nuotaikoj. Buvo dvi kalbėtojos, raportai, komiteto perrinkimas, kitoki pajvairinimai ir vaišės. Apie patį susirinkimą smulkiau, tikiu, parašys komiteto narės.

Išpūdingas Paminėjimas

Balandžio 4 d. buvo labai iškilmingai paminėtos Taras Ševčenkos 150 metų gimimo sukaktuvės, kurias suruošė United Ukrainian Canadians kooperuojant su UNESCO komitetu, Montreal High School salėje.

Meninė programa buvo labai graži ir įvairi, pildė Lisenos mišrus choras, mandolinų orkestras, Toronto svečiai šokikai, vietiniai vaikai atliko tautinius šokius.

Atsilankė įvairių tautų žmonės, kurių tarpe buvo ir lietuvių. Visi buvo labai patenkinti ir skirstėsi į namus geroje nuotaikoje.

Priešvedybinė Partija

Balandžio 4 d. Vytauto klubi-

bo svetainėje, iniciatyva E. Januškienės, J. Tamasonienės, M. Gudienės ir M. Lignugarienės, buvo suruošta labai didelė ir graži priešvedybinė partija dėl Jūrytės Niaurytės, kurios vestuvės įvyks balandžio 25 d. su D. Smith iš Anglijos.

Jaunoji apdovanota gražiomis dovanomis, o viešnios skaniai pavaišintos.

Daug Ligonių

Prie jau labai ilgai sergančių ligonių, kurių pas mus randasi nemažai, kas kart vis prisideda naujų, ypatingai šį pavasarį. Šiuo laiku turėjo operacijas T. Smitienė Montreal General ligoninėje ir O. Morkevičienė Royal Victoria ligoninėje, kurioje šiuo laiku randasi ir vienas ligonis iš senosios kartos, tai Ignas Skikas. O Julė Kausakienė randasi Daktarų ligoninėje. Gi namuose serga Adelė Aleksandravičienė ir Agota Požerienė.

Visiems sergantiems linku greitai pasveikti.

Iš Moterų Veikimo

MONTREAL. — Sekmadienį po piet balandžio 4 dieną Taikos Komitetas sušaukė mitingą. Atsilankė gana gražus būrelis moterų, buvo keletas ir vyrų. Turėjom dvi kalbėtojas, vieną anglę, o kitą francūzę. Kas mane labiausiai sujo-

mino, tai kad kalbėtojos, kalbėdamos prieš karą, palletė ir separatistų klausimą. Jos gražiai atsiliepė apie tautų lygybę. Sakė, nei viena tauta neturi būti aukštesnė už kitą. Sakė, mes turim ir vaikus auklėti prie to, kad jie gerbtų kiekvieną tautą, kokia ji nebūtų, kad jie nežiūrėtų vienas į kitą, kaip žemesnės tautos žmogų. Kas svarbiausia, tai kad tos moterys nėra politikierkos, paprastos fabriko darbininkės. Jos daug dirba Voice of Women organizacijoje už taiką.

Aš, klausydama, galvojau: Kokia pažanga padaryta. Kaip švariai ir teisingai samprotauja. Nuo mūsų atvažiavimo dienų, vietiniai gyventojai, ang-

lai ir francūzai, į mus žiūrėjo, kaip į daug žemesnius žmones. O mes juos taip pat laikėm kokiais tai keistuoliais.

Buvo perrinkta valdyba. Įeina sekančiai: Janina Vilkelienė, Ona Strėlienė, V. Virbalienė, Vinckienė ir J. Sinkavičius. Ir šeštas be portfelio.

Susirinkimas praėjo labai gražiai. Pirmininkė raportavo, kad ji gavo gerą skaičių narių į Voice of Women organizaciją. Už tai Janinai tenka didelis kreditas.

Buvo rodomi filmai iš Lietuvos. Paskui sekė kavutė su pyragais. Moterys sumetė dar 15 dolerių dėl šios organizacijos tolimesnio veikimo.

A. Š.

Ar Egzistavo Babilono Bokštas

Mažai kam yra žinoma, ar legenda apie Babilono bokštą yra gryna biblijos autorių išmonė, ar ji turėjo realų pagrindą — atspindėjo kokį nors faktą iš žmonijos senovės istorijos.

Nustatyta, kad dauguma Senojo įstatymo knygų parašyta prieš 2,500 metų, kai VI amžiuje pr. m. e. judėjų valstybės sostinė Jeruzalė buvo užgrobita Babilonijos karaliaus Nabuchodonosaro, o dauguma žydų išvaryti į vergovę.

Babilone žydai susipažino su vietiniais mitais apie pasaulio sutvėrimą ir apie pirmąjį žmogų. Perdirbti padavimai buvo įtraukti į "šventąsias" žydų knygas. Iš babiloniečių jie taip pat perėmė daugelį švenčių, kalendorių, astronomijos pagrindus ir kt. Biblinė istorija apie pasaulinį tvaną, išlikusi babiloniečių molinėse lentelėse, taip pat buvo perimta žydų. Visi šie pavyzdžiai rodo, kad legenda apie Babilono bokštą remiami medžiaga iš senovės Babilonijos gyvenimo.

XVIII amžiuje pr. m. e. senovės Babilonija iš daugybės mažų valstybių - miestų buvo sujungta į vieną karaliaus Hamurabio, kuris naują sostinę įkūrė anksčiau mažai žinoma mieste Bab-iliu. Šio miesto dievas Mardukas tapo svarbiausiu Babilono valstybės dievu.

Hamurabis nepaprastai išplėtė rūmų ir šventyklų statybą ir sukūrė galingą miestą, kurio vardas Babilonas reiškė "dievo vartus". Hamurabis dievui Mardukui pastatė milžinišką šventyklą su aukštu bokštu.

Plačiausio užmojo Babilono statyba įgijo valdant Nabuchodonosarui. Ypač dideli darbai buvo vykdomi rekonstruojant

Gera Proga Ant Farmos

Galė laikyti karves, kurias galima perimti iš mūsų. Žemė naudotis veltui. Prašome kreiptis adresu: 8424 Blvd. Gouin East, Montreal, Que.

Vakarais nuo 7 iki 10 val. telefonu: 665-4117.

dievo Marduko šventovę, kurios plotas buvo 16 hektarų. Centrinę vietą šventovėje užėmė kiek anksčiau pastatytas bokštas Etemenanki. Šis bokštas ir minimas biblijoje Babilono ("aukščio sulig dangum") vardu. Kadangi jis keletą kartų buvo perstatinėjamas, šis faktas biblijoje tapo legenda, pasakojančia, kad ji sugriovęs dievas.

Žydai, 597 ir 586 metais pr. m. e., sugriovus Jeruzalę, pamitį nelaisvę ir pakliuvę į Babiloną, buvo nustebinti tiek šventyklos ir bokšto didumu, tiek ir "velniška" užmačia — sujungti dangų su žeme, apie ką liudija ir pats bokšto pavadinimas — Etemenanki, t. y. "dangaus ir žemės pagrindas". Babiloniečių pasididžiavimas, žydų nuomone, turėjo užtraukti "dievo bausmę".

Etemenanki bokšto aprašymą paliko ir Herodotas, V amžiuje pr. m. e. aplankęs persų nugriautą babiloną. XIX amžiaus pabaigoje į mokslininkų rankas pateko molinė lentelė, parašyta 229 m. pr. m. e. Joje pateiktas bokšto aprašymas, remiantis senais dokumentais ir to laikotarpio duomenimis.

XX amžiaus pradžioje senovės Babilono teritorijoje vykė kasinėjimus archeologas Robertas Koldevėjus aptiko bokšto pagrindo liekanas ir dailių milžiniškų laiptų. Suderinęs savo matavimus su duomenimis, rastais molinėse lentelėse, ir su Herodoto liudijimu, Koldevėjus rekonstravo Etemenanki bokštą.

Tai buvo iš tiesų grandiozinis statinys: 91.5 metro aukščio, tarsi kubo pavidalo, kurio pagrindo kraštinė turėjo taip pat apie 91.5 m. Visas rūmas buvo septynių aukštų, kurio viršūnės kraštinė siekė 80 m ilgio. Tokiu būdu šį statinį bokštu pavadinti galima tik sąlyginiai. Jo tūris — apie 700,000 kubinių metrų. Vidinė bokšto dalis buvo pastatyta iš nedegty plytų. Lauko pusė — iki 15 m storio, su cementuota asfaltu, išklota degtomis plytomis.

Pirmasis aukštas — 15 m aukščio, dažytas juoda spalva,

antrasis — raudona. Dar aukščiau keturi aukštai buvo baltos spalvos. Į bokštą pasikeldavo iki 8 m pločio laiptais, kurie vedė tiesiai į antrąjį aukštą. Aukščiau vedė šoniniai laiptai iki bokšto viršūnės, kur 80 kvadratinių metrų ploto aikštėje stovėjo keletas šventyklų, sudarančių viršutinį — septintąjį aukštą. Iš mėlynų plytų pastatytos didžiausios šventyklos viršuje buvo derlingumo simbolis — milžiniški paukšutai jaučio ragai.

Etemenanki bokštas, Babilono architektų pastatytas neprišaliant mechanikos taisyklių, neišvengiamai turėjo pats sugriūti nuo savo svorio, nes labai mažai siaurėjo į viršų (nuo 91.5 iki 80 m), o jo vidus buvo iš nedegty plytų.

Tokiu būdu, biblijos teigimas, kad mitas apie Babilono bokštą, esą, užrašytas Mozės iš paties dievo lūpų, yra tikra nesąmonė, nes toks bokštas iš tiesų stovėjo.

H. K.

24,000!

VILNIUS. — Tiek dalyvių — jaunųjų dainininkų, šokėjų susirinko į Respublikinę moksleivių dainų šventę. O ji — ne už kalnų: birželio mėn. pabaigoje sostinės Vingio parkas suskambės jaunais balsais, sumirgės džiugiomis nacionalinių kostiumų spalvomis.

Savo didžiajai šventel intensyviai ruošiasi daugiataukstantinė moksleivių armija, mokytojai, didžiulį darbą jau nuveikė Moksleivių dainų šventės organizacinė komisija (komisijos pirmininkas — LTSR švietimo ministras M. Gedvilas).

Įvykusiame org. komisijos posėdyje buvo dar kartą aptartas šventės scenarijus, jos pravedimo tvarka (šventės vyr. režisierius V. Galinis), svarstyti chorų pasirodymo (vyr. dirigentas A. Budriūnas), šokėjų kolektyvų (vyr. šokių vadovas J. Gudavičius) ir kt. klausimai. Be to, buvo patvirtinti šventės dalyvių kostiumų projektai (šventėje dalyvaus III-XI klasių mokiniai), plakatų, ženklų eskizai, apsvaistytos įvairios organizacinės dainų šventės priemonės.

Įvyko Respublikinės moksleivių dainų šventės repertuaro perklausa bei peržiūra, taip pat prasidėjo resp. pasitarimas šventės paruošimo eigai aptarti.

Parėmė A. Bimbos Ginimą

WINDSOR, Ont. — Dešimts windsoriečių lietuvių suaukojo \$50.00 dėl A. Bimbos vedamos bylos pilietybei ginti. Aukos pasiūstos per Liaudies Balsą A. Bimbos Pilietybei Ginti Komitetui. Už gausią paramą visiems aukotojams širdingai ačiū.

C. M.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kaimo žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Pa

— O jeig skleis? — r. tis.

Salia sėgiai dairosi žvilgčioja į žemėlapi. Nėra apie iki mažiau tarta dar to aerodro — Persk — šuktelia

Visi tarlis, matyt, koks grėsi jo lėktuvarų srautą, zenitinių Pagaliau datsitikti.

naikintuva — Po rskritis, — kas. — Pa duoja jis.

Diversar lę iš savo prie liuko ratūra, šai

Pagaliant šono. V torų gaude siveršia na visais reik myn. Dar

sugniaužes žiedą, Alek pačią akim Jis krito čiu. Atrod bė, o paraš skleidė. A) loji giria. ' bu pagalvo

Siųstuvais

Kažkas t sučiupo už damas kri kai ėmė 1 Praėjo dar prato: iš: Tarsi akm ves nuo kr kažkur į ta sikabinčiai džio", —

vairius gir apie desan ne. Po koj baltavo sn — Štai a pagalvojo nuo paraš masis apli

Tolumoj jo kažkien vėlis. Pask lankstęs p: skubėjo si buvo pats

Vienas į pusų rink dami pa šitutus... — Trūk

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

(Tąsa)

— O jeigu parašius tas neišsiskleis? — nupurto Alekną mintis.

Šalia sėdintis Raišelis baugiai dairosi aplink. Karininkas žvilgčioja į laikrodį, į išskleistą žemėlapi. Visi tyli. Pagaliau ir nėra apie ką kalbėti — viskas iki mažiausių smulkmėnų aptarta dar ten, besėdint Vormdito aerodrome.

— Perskridom fronto liniją, — šūktelia karininkas.

Visi tarsi pabunda. Daugeilis matyt, tik dabar suprato, koks grėšė pavojus. Juk galėjo lėktuvą patekti į prožektorių srautą, galėjo į jį pasipilti zenitinių pabūklų sviediniai. Pagaliau dar ir dabar gali tai atsitikti. Galima susitikti su naikintuvais.

— Po mumis Panevėžio apskritis, — vėl prataria karininkas. — Pasiruošt, — sukomanduoja jis.

Diversantai subruzdą. Pakilę iš savo vietų, jie sutempia prie liuko dėžes su radijo aparatūra, šaudmenimis.

Pagaliam. Lėktuvą pasvyra ant šono. Vėl išsilygina. Jo motorų gaudesys pritilsta. Pro atstiverusį liuką į lėktuvo vidų įsiveržia nakties vėsa. Dėžės su visais reikmenimis neria žemyn. Dar ratas. . . Nervingai sugniaužęs rankoje parašiuo žiedą, Alekna nėrė į tamsą ir tą pačią akimirką patraukė žiedą. Jis krito vis didėjančiu greičiu. Atrodo, prabėgo amžinybė, o parašius vis dar neišsiskleidė. Apačioje juodavo žalioji giria. "Viskas", — su siaubu pagalvojo Alekna.

Siųstuvus Nuslydo į Sniegą

Kažkas trūktelėjo ir, atrodo, sučiupo už nugaros, nebeleidamas kristi. Alekna beviltiškai ėmė mataruoti kojomis. Praėjo dar sekundė, ir jis suprato: išsiskleidė parašius. Tarsi akmuo būtų atsipalaidavęs nuo krūtinės ir nugarmėjęs kažkur į tamsą. "Kad tik nepasikabinčiau kur nors ant medžio", — prisiminė Alekna įvairius girdėtus pasakojimus apie desantininkų likimą. Bet ne. Po kojomis visai netoli subaltavo sniegas.

— Štai aš ir vėl Lietuvoje, — pagalvojo Alekna, išsilaisvinęs nuo parašiuo diržų ir dairydamsis aplinkui.

Tolumoj, pamiškėj, mirksėjo kažkieno kišeninis žibintuvelis. Paskubomis, bet kaip sulankstęs parašiuo, Alekna nusklubėjo signalo kryptimi. Tai buvo pats "Kovas".

Vienas paskui kitą, iš visų pusių rinkosi diversantai, tempdami paskui save parašius. . .

— Trūksta tik vieno, Žilvi-

čio, — apžvelgęs visą grupę, — pratarė "Kovas". — Paskui ką jis šoko?

— Paskui mane, — atsiliopė Šimkus.

— Nusileidęs jo nematei?

— Ne.

Belaukdami visi dar kartą pertvarkė parašius.

— Mes turime ne vien rinkti žinias apie armijos dislokavimą, jos judėjimą, aerodromų išdėstymą, — aiškino "Kovas".

— Mūsų tikslas yra ir kovoti. Mes turime susirasti patikimus žmones, sudaryti raudonųjų sąrašus. Į tokius sąrašus traukti ne tik liaudies gynėjus ir jų šeimas, bet ir tuos, kurie gavo žemės, kurie prijaucia komunistams. Įtariamus šaudysime.

Ir tegul nesudreba nė vieno iš jūsų ranka. Niekada nesuabejokit. Verčiau nušauti dešimt nekaltų, negu palikti vieną kaltą. Prisiminkit, jog kiekvienas iš jūsų turėjęs žemės, ūkį. O dabar jūsų pačių bernai nori visa tai užvaldyti. Mes negalime šito leisti. . .

Valandos slinko, o Žilvitis vis nesirodė.

— Tikriausiai bus nelaimė ištikusi arba vėjas kur nors nuvešė, — pagaliam nutarė "Kovas". — Netrukus pradės aušti.

Dabar reikia mums išsiskirstyti grupėmis, surinkti dėžes su daiktais ir, visa tai paslėpus, gerai išžvalgyti apylinkę. Elkitės savo nuožiūra, bet atsargiai. Po keturių dienų, lapkričio 22, vėl visi susitiksim prie Uoselių kaimo.

Prie Alekno su Raišeliu prisijungė ir Vincas Dobilas. Likusių nakties dalį ir sekančią dieną visi trys klaidžiojo pamiške, atidžiai apžiūrinėdami ir palaukę. Surado ant šakų pakibusį parašiuo su medikamentais ir drabužiais. Paslėpę vėl nuėjo toliau.

— Šaltenių kaime gyvena mano pažįstama Emilija Mažeikienė. Boba stipriai gyvena. Be abejo, priims. Užsukim, — pasiūlė Raišelis.

Iki Šaltenių eiti buvo toloka, bet pasitarę visi trys vis tik nutarė, jog laiko yra, todėl galima ir paėjėti. Į Mažeikienės duris pasibeldė tik paryčiu.

Mažeikienė Raišelį atpažino, ir viskas ėmė plaukti kaip svietu patepta. Ant stalo atsirado kiaušinienės su lašiniiais ir net drumzlinos naminės butelis.

Kai po keturių dienų visi patraukė į Uoselius, čia jau rado atėjusius Juozą Vareiką ir Antaną Šulą. Atrėmę į medžių šautuvus, abu trypinėjo pamiškėje, stengdamiesi susilti, nes prieš porą dienų buvo spūstelėjęs šaltelis ir naktys pastoviai laikėsi gana šaltokos.

— Matyt, blogai priėmė, kad taip anksti čia atėjot? — nusi-

šaipė Dobilas.

— Kas čia priims? — piktai drėbė Vareika. — Atrodo, visi į bolševikus dairosi. Ar bijo, ar tiesiog nenori priimti — nesuprasi. Arti Subačiaus buvom nusidanginę. Šiaip taip radom pas ką prisiglausti. Dvariškiuose, pas Blazevičių Jurgį. Jeigu bus reikalas, jūs irgi galite priegros užsukti. Senis baikštus, nori ar nenori vis tiek priims.

— Būtume patekę kur nors į Raguvą — būtų visai kita šnekta, — guodėsi Šulas.

— O ką, jūs iš Raguvos? — paklausė Alekna.

— Mes abu štai su Juozu iš Raguvos, — parodė Šulas į Vareiką. — Ten nors daugiau pažįstamų turim.

Vienas po kito ėmė rinktis ir kiti vyrai. Tik Daumanto teko ilgiau palaukti.

— Mūsų jauniklis tikriausiai kur nors kamaroj mergas kirkina. O gal, ko gero, į Troškūnus pas mamą išmovė, — samprotavo Bukys.

— Reikės įvesti griežtą drausmę, — pastebėjo Baltušis.

Tačiau Daumantas vis tik netrukus atsirado.

— Vietos nepažįstamos, — pasiteisino jis. — Buvau visai ne tuo keliu pasukęs.

— Koks po velnių iš tavęs žvalgas, jei kelio nesurandi? — piktai subarė jį "Kovas".

Po eglė visi susėdo pasitarti. Reikėjo pradėti kokį nors darbą, bent sužinoti, kur arčiausia stovi kariniai daliniai, kur jie ruošiasi išvykti. Būtinai reikėjo kuo greičiau įrengti kokią nors saugią slėptuvę šaudmenims, maisto atsargoms ir kitiems daiktams, kuriuos nebuvo įmanoma visą laiką taisyti su savimi. Atidarius dėžes, "Kovas" visiems išdavė papildomai šovinių, šiltesnius drabužius.

— Dabar eisime visi kartu. Taip bus geriau ir apsiginti, jeigu ką nors susitiktume. Leisim tik po porą žmonių iš grupės į žvalgybą. Šie galės apilankyti tėviškes. Tik, aišku, negalima niekam iš kaimynų rodytis. Ta pačia proga kiekvienas surinks tokių žinių, kurias galima būtų perduoti į centrą. Pradžiai, manau, išleisim Roką su Bukiu, — aiškino "Kovas". — Kugys turės apšniukštinti savo Pasvalį, o Rokas — Pušalotą. Tačiau Pušalote vargu ar ką nors gero pavyks nučiuoti. Reikia visą dėmesį sutelkti į Panevėžį, sužinoti, ar ten nestovi kariniai daliniai, nustatyti, kurie fabrikai pradėjo dirbti. Visa tai mes perduosime į centrą. Suprantat? Galite eiti.

Užsimetę ant pečių šautuvus, Rokas su Bukiu patraukė pamiškės keliuku ir netrukus dingo tamsoje. "Kovas" su likusia grupe pasuko į mišką.

— Reikia susirasti patogią vietą radijo siųstuvui, — užkalbino jis Alekną, prisigretinęs prie jo.

— Šalta. Lauke neįrengsi. Reikia ieškotis trobos, — burb-

telėjo Alekna.

Grupė klaidžiojo keletą dienų. Užsukdavo į kaimus apsirūpinti maistu ir vėl į mišką. Miegodavo kur pakliuvo — šiauduose, pirtyje, o kartais ir visai netekdavo numigti. Alekna net pradėjo murtėti:

— Armijoj bent pailsėti gaudavom. O čia tik klampok ir klampok iš vieno miško į kitą.

— Reikia palaukti, kol karo pabaiga galutinai išsispręs, — paaiškino jam Baltušis. — Vėliau galėsime, jeigu kaip, pabandyti ir į bolševikų fabrikus ar įstaigas prasibrauti. Juk mūsų dokumentai tvarkoj.

Po kurio laiko jie susijė su "Gegužio" grupe. Ta grupė kažkaip atsitiktinai miške sutiko Povilas Šimkus ir pranešė apie tai "Kovui". Susitikę grupių vadai aptarė padėtį, nuveiktą darbą. Darbo buvo tikrai dar labai nedaug atlikta. Pagaliau ir nesimatė didelių perspektyvų, ką nors rimtesnio nuveikti. Nutarė, kol aplinkybės pakryps į vieną ar kitą pusę, abi grupes sujungti į vieną.

Artėjo nustatytas laikas, kada grupė turėjo susirūti su žvalgybos centru, ir todėl visi ėmė ieškoti vietos siųstuvui pasistatyti. Ją surado pats "Kovas".

— Įsikursim Čiuladuose pas Povilą Alekną. Jis jau gana senas, niekas ir neįtars, kad tokiais dalykais užsiiminėja, — pranešė "Kovas" radiistams. — Žmogus patikimas, bet kam neišplepės.

Alekna su Kiškiu sumontavo radijo aparatūrą, nustatė bangą. Žvalgybos centras jų laukė. Toli moji Vokietija dėkojo už perduotą nors ir nelabai reikšmingą informaciją, siuntė linkėjimus.

"Netrukus bus nuleistas leitenanto Lokaičio desantas. Susirikiškite su Lokaičio ir Maldusio grupėmis. Jeigu reiks — padėkite. Išsiunčiame papildomai ginklų. Radiistui Aleknai peritei Lokaičio žinion. . ." — monotoniškai pypsėjo siųstuvus, atnešdamas nurodymus iš tolimojo centro.

Sutelkęs visą dėmesį, Alekna gaudė kiekvieną pytelėjimą, kiekvieną krepštelėjimą ausinėse. Jis padavė raštelį Kiškiui, bet, pamatęs, jog tas su šifravimu gana ilgai užtrunka, ėmė šifruoti radiogramą pats. Su kiekvienu žodžiu jo veidas vis labiau šiepėsi.

— Neblogos žinios, neblogos, — murtėjo jis. — "Kovas" apsidžiaugs.

Aleknai visai netoptelėjo į galvą, kad "Kovas" šios radiogramos gali visai neprskaityti ir todėl, aišku, neturės progos ir pasidžiaugti. O pats Alekna šifravo paskutinę radiogramą savo gyvenime. Viso to Alekna nenujautė ir todėl kartu su Kiškiu, baigęs darbą, linksmas išėjo iš trobos ir pasuko takeliu į mišką. Kiškis tempė siųstuvą. Neaukštai palypėjusi gruodžio saulė nebeįstengė įšildyti sniego pusnių.

— Už poros dienų jau ir kalėdos, — pratarė Kiškis.

Alekna nusispiovė.

— Man visada kalėdos, jeigu gaunu išgerti. . .

Pasuko į eglėnėlį. Eglaitės tarytum snaudė, nukorusios sniegu apdrabstytas šakas. Staiga jos, atrodo, atgijo. Iš už jų išėjo baltai apsirengę žmonės su automatais rankose.

— Piličiai, prašau dokumentus, — pasakė vienas iš jų.

Alekna su Kiškiu išbalo. Siųstuvus tyliai nuslydo į sniegą, ir Kiškis nevikriai iškėlė abi rankas. Kažkaip instinktyviai pakėlė rankas ir Alekna, bet netrukus jis pratarė:

— Mes savi. Galim ir dokumentus parodyti. Aš Pranas Vaičiūnas. Parodysiu pažymėjimą. Ir pasą. . .

— Rankų į kišenės nekaišiot. Ir nepasakok mums savo bobutės pasakų, — rūsčiai pratarė vienas su blizgančia penkiakampe žvaigžde ant kepurės. — Vaikinai, apieškokite juos.

—

Vormdito Aerodrome

Dienos Valdėno dvare slinko lėtai ir nuobodžiai.

Kiekvieną dieną kursantus sušaukdavo kokiam nors instruktažui. Grupių vadai irgi gaudavo vis naujus ir naujus nurodymus. Gogelį nelauktal išsikvietė pas save Putinas ir gerą valandą aiškino, kokių būdu bus galima perduoti žinias radijo siųstuvu. Kiekviena radiograma turėjo būti rūpestingai užšifruota. Gogelis keikė esamą tvarką, kad grupių radiškai pristatomi tiesiog aerodrome ir todėl dabar jam reikėjo kelti į galvą visus šiuos sudėtingus šifrus. Radiogramoms į žvalgybos centrinę radijo stotį perduoti šifras tikrai buvo gana sudėtingas, ir, svarbiausia, reikėjo jį išmokti mintinai ir jokių būdu neužsirašinėti. Šiam tikslui buvo numatyta naudotis 1944 metais išleistu Paškevičiaus "Lietuviškai - vokišku žodynu". Visa radiograma turėjo būti suskirstyta į penkiaženklės skaičių grupes. Pirmieji trys skaitmenys reikė žodyno puslapį, o paskutiniai du — eilutę, kurioje yra reikalingas žodis, skaičiuojant iš viršaus į apačią. Visa tai buvo ne taip jau sudėtinga, ir Gogelis šią šifro dalį išmoko per keletą minučių. Tačiau svarbiausia buvo kita. Be žodyno, buvo dar du bloknotai po 12 lapų kiekvienas. Kiekviename lape irgi mirgėjo skaičiai — kontrolinės lentelės. Užšifruojant radiogramą, reikėjo prie sudarytų penkiaženklų skaičių grupių pridėti arba atimti tam tikrus skaičius iš kontrolinės lentelės skalės. Susidarydavo naujos penkiaženklės skaičių grupės, kurios ir turėjo būti radijo siųstuvu perduodamos į eterį.

Vos spėjo Gogelis kaip/ reikiant suvirškinti visas šifravimo paslaptis, kai įėjęs Lorintas pranešė:

(Bus daugiau)

Pranešimai

Rochester, N. Y.

Zuvienos vakariene, garsinta balandžio 11, dėl technišku įvykių reikėjo atidėti dviem savaitėm. Dabar ji bus balandžio 25 dieną. Tikrai bus.

Vakariene bus patiekta Gedimino Draugijos salėje, 575 Joseph Ave., 6.30 val. vakare. Prašome nesivėluoti.

Tikėtai parduoda lengvai. Iš to sprendžiame, kad bus daug publikos.

Rochesteriečiai domisi, ar bus svečių iš Kanados? Rengėjai tikimės.

Pasimatysime balandžio 25.
B. Černauskas

Toronto, Ont.

KLLD Susirinkimas

Balandžio 23 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., yra šaukiamas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių susirinkimas.

Visus narius ir nares ir įdomaujančius mūsų draugijos veikla, prašome dalyvauti šiame susirinkime, kur turėsime aptarti daug svarbių draugijos ir visuomeninių reikalų.

Kuopos Valdyba

Parduodamas

Trijų butų apynaujis gyvenamas namas (tripleks). Gerame distrikte, 63 Earsdale Ave., Toronto. Geros pajamos. Kreiptis po 5 val. vakarais. Tel. RU. 1-7078.

Torontiečių Kronika

Svečiuojasi Floridoj

A. Morkis su savo sūnum Bilu atostogauja Floridoj.

Benis Daugėla su šeima išvyko į Floridą atostogų.

Geriausio jiems pasisekimo atostogauti tenai.

Mirė

Praėjusią savaitę mirė K. Laurinaičio, hotelio savininko, brolis, atvykęs Kanadon po praėjusio karo.

Taipgi mirė senas torontietis Mačys, sulaukęs arti 80 metų amžiaus. Liko nuliūdime žmona ir du sūnus.

Reporteris

Jauna Mokslininkė

TORONTO. — Nuo kovo 30 iki balandžio 4, Eaton's College patalpose įvyko Toronto Metropolio Mokslinė Paroda, surengta Toronto Junior Board of Trade ir Chemical Institute of Canada. Paroda sutraukė daugelį žmonių — mokytojų, profesorių, mokslininkų ir vidurinių mokyklų studentų.

Betty - Jane Antanavičiūtė, 16 metų amžiaus, A. ir R. Antanavičių dukrelė, buvo vienintelė moteriškos lyties kompetitorė tarp 29 jaunų mokslininkų.

Ji, susiinteresavusi jūra nuo 6-to skyriaus (dabar ji jau eina 11 skyrių Humber side C. I.) ir nusistačiusi specializuotis botanikoje Toronto universitete, laimėjo Honorary Mention Award ir piniginę dovaną už savo eksponatą — "Harvest from the Sea".

Toronto Telegram ir Star reporteriams paaiškino ji: "Nesivėluojama, kad pasaulio mai-

tas turės ateiti iš jūrų. Tiek daug žemės naudojama viešeliams, namams ir industrijai. Aš nesitikiu, kad būtų maisto krizis mūsų gyvenime. Bet su 2000 metų, veikiausiai bus 6 bilijonai žmonių pasaulyje ir bus reikalinga surasti naujus būdus maitinimui jų".

Betty - Jane laimėjo \$100 dovaną praėjusiais metais mokslinėj parodoj už savo augalus. Jie taupomi dėl universiteto.

Geriausio pasisekimo, Betty! Rep.

Padėkos Žodis

Nuoširdžiai dėkojame gerosioms moterims, kurio surengė mums šiaur partija, ir visoms kitoms moterims, kurios atsilankė į šiaur partiją ir apdovanojo mus puikiomis dovanomis.

Galite būti visos tikros, kad mes atsiminsime tai visą mūsų gyvenimą.

Ačiū labai visoms.

Jonas ir Mary Rušėnas

Šuniškas Patarnavimas

Komunistų veikėjo žmona Mrs. Phylis Clark pradėjo kampaniją Toronte už tai, kad pensijonams būtų leidžiama naudotis gatvėkariais ir autobusais veltui vidurdienį, kada mažai žmonių važinėja. Ji surinko po peticija 6,000 parašų.

Kai Toronto liberalų didlapis Toronto Daily Star sužinojo, kad nekuriuose protestonų bažnyčiose pastoriai dalina korteles užgyrimui šios peticijos savo parapijonams, tuoj pasiuntė reporterį ir įskundė, kad kampanijos organizatorė yra

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname
Grindis
118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Prietaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

komunistė.

Mrs. Phylis Clark sako, kad niekas neatsiėmė parašo dėl to, kad laikraštis užsipuolė ant jos. Tuom pat sykiu jis pareiškė, kad ji mielu noru atiduotų vadovybę kam kitam, jeigu kas imtųsi šio darbo.

Atsakydama į TTC vadovų aiškinimą, kad kainuotų miestui \$1,350,000, jeigu pensijonams būtų leidžiama važinėti veltui, ji sako, kad dienos metu gatvėkariai važinėja apitū-

ti. Jiems niekas nekainuotų ekstra, jeigu turėtų po keletą senelių.

Ji sutinkanti nusileisti. Sakysime, pensijonai galėtų mokėti po 5 centus už fėrą.

Paleis Politinius Kalinius

AMMAN. — Jordanijos karalius Husseinas įsakė paleisti 50 politinių kalinių, jų tarpe ir komunistus.

Akių ir Akių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus.

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, žliūbinius žiedus ir kt.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuovėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti
Lietuvių salėje, 160 Claremont St.